

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Edward
Nazwisko: Lisek
Miejsce urodzenia: Kraśnik
Data urodzenia: 25-10-1942
Imię ojca: Piotr
Imię matki: Marianna
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>W dniu 20.02.1981 Wydział III "A" KW MO Lublin zarejestrował pod nr rej. 26458 Meldunek operacyjny, wszczynając sprawę o kryptonimie „Inwalida”, w ramach której kontrolowany był Edward Lisek. Sprawę tę prowadził następnie Wydział IV, a później pion VI RUSW Kraśnik. W większości wzmianek odnoszących się do tej rejestracji, jako kategorię sprawy podawano Kwestionariusz Ewidencyjny (tak też wpisano w protokole brakowania akt), natomiast w jednym z dokumentów określono ją jako Sprawę Operacyjnego Sprawdzenia (Meldunek operacyjny włączony do SO krypt. „Płon”). Dnia 01.10.1989 sprawę „zdjęto z ewidencji operacyjnej” (bez archiwizacji). Materiały nr rej. 26458, liczące 138 kart, zniszczono za Protokołem brakowania akt Nr 028/90 z dnia 26.01.1990.</p>	<p>Materiały nr rej. 26458 WUSW Lublin zniszczono w 1990 roku. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych.</p>	
<p>Z Edwardem Liskiem przeprowadzono rozmowę ostrzegawczą w ramach akcji krypt. „Klon”. Zarejestrowano ją w Wydziale „C” KW MO Lublin dnia 17.02.1982 pod nr 155.</p>	<p>Zapis na karcie Mkr-2 w Kartotece ogólnoinformacyjnej WUSW Lublin-Biała Podlaska-Chełm-Zamość, akta o sygn. IPN Lu 0276/196 (265/196, Rejestr rozmów ostrzegawczych Wydziału Śledczego KW MO/WUSW Lublin, wykazy osób skazanych przez sądy i kolegia ds. wykroczeń, lata 1982-1988).</p>	
<p>Z Edwardem Liskiem przeprowadzono rozmowę profilaktyczno-ostrzegawczą "w związku z rocznicą >Sierpnia 80<". Zarejestrowano ją w Wydziale „C” KW MO Lublin dnia 26.08.1982 pod nr 758 (jednostka operacyjna - Wydział IV).</p>	<p>Zapis na karcie E-14/1 w Kartotece ogólnoinformacyjnej WUSW Lublin-Biała Podlaska-Chełm-Zamość, akta o sygn. IPN Lu 0276/196 (265/196, Rejestr rozmów ostrzegawczych Wydziału Śledczego KW MO/WUSW Lublin, wykazy osób skazanych przez sądy i kolegia ds. wykroczeń, lata 1982-1988).</p>	
<p>W dniu 02.02.1983 z Edwardem Liskiem przeprowadzono rozmowę ostrzegawczą "w związku z negatywnymi wypowiedziami na zebraniach ZSL". Zarejestrowano ją w Wydziale „C” KW MO Lublin dnia 07.03.1983 pod nr 896 (jednostka operacyjna - Wydział IV).</p>	<p>Zapis na karcie E-14/1 w Kartotece ogólnoinformacyjnej WUSW Lublin-Biała Podlaska-Chełm-Zamość, akta o sygn. IPN Lu 0276/196 (265/196, Rejestr rozmów ostrzegawczych Wydziału Śledczego KW MO/WUSW Lublin, wykazy osób skazanych przez sądy i kolegia ds. wykroczeń, lata 1982-1988).</p>	

Z Edwardem Liskiem przeprowadzono rozmowę profilaktyczno-ostrzegawczą w związku z jego angażowaniem się "w sprawy duszpasterstwa rolników indywidualnych" oraz przypuszczalnym uczestnictwem "w uroczystościach kościelnych odbywających się w Częstochowie lub Wąwolnicy", podczas których, w ocenie Służby Bezpieczeństwa, mógłby "prowadzić działania zmierzające do zakłócenia porządku publicznego". Rozmowę zarejestrowano w Wydziale „C” WUSW Lublin dnia 10.09.1984 pod nr 1246 (jednostka operacyjna - RUSW Kraśnik).

Zapisy na kartach Mkr-2 w Kartotece ogólnoinformacyjnej WUSW Lublin-Biała Podlaska-Chełm-Zamość oraz w Kartotece odtworzeniowej Biura "C" MSW, akta o sygn. IPN Lu 0276/196 (265/196, Rejestr rozmów ostrzegawczych Wydziału Śledczego KW MO/WUSW Lublin, wykazy osób skazanych przez sądy i kolegia ds. wykroczeń, lata 1982-1988).

Sprawa Obiektowa kryptonim "Plon" (nr rej. 20515), prowadzona w latach 1975-1985 przez Wydział III/ III "A"/ VI KW MO/WUSW Lublin. Jej celem była "operacyjna ochrona Kompleksu Gospodarki Żywnościowej woj. lubelskiego". Edward Lisek wymieniony jest m.in. na „Liście osób przewidzianych do ewentualnego zatrzymania na okres uroczystości w miesiącu maju 1983 r.", z dnia 22.04.1983, gdzie określono go jako "publicznie szkalującego władze państwowe". Dotyczy go również Meldunek operacyjny Wydziału III „A” KW MO Lublin nr OA-V-071/81, z dnia 20.02.1981, w którym informowano, że Edward Lisek, przewodniczący „Solidarności wiejskiej” gminy Kraśnik, „wypowiada się negatywnie w stosunku do władz PRL oraz sojuszu i przyjaźni z ZSRR. W czasie zebrania gminnego SKR w Kraśniku krytykował politykę partii i Rządu". W Meldunku podano również, że w związku z postawą Edwarda Liska "założono sprawę operacyjnego sprawdzenia krypt. >Inwalida<" (taką kategorię sprawy wpisano w dok.), której celem była "kontrola oraz dokumentowanie [jego] działalności".

Akta o sygn. IPN Lu 018/166 t. 1-3 (267/IV).

Materiały Wydziału Śledczego KW MO Lublin dotyczące działalności NSZZ "Solidarność" oraz osób internowanych w okresie stanu wojennego. Jak wynika z zapisu zawartego w Inwentarzu akt sygn. II KW MO/WUSW Lublin, materiały zarchiwizowane pod sygn. 10190/II, które złożono w archiwum Wydziału "C" w dniu 01.07.1983, obejmowały 2 tomy korespondencji dotyczącej internowanych oraz 11 tomów dokumentów odnoszących się łącznie do 221 osób. W późniejszym czasie dołączono kolejne tomy akt (w 1985 r. - m. in. "Informator o delegatach na I Krajowy Zjazd NSZZ >Solidarność<", wykaz członków i działaczy NSZZ "Solidarność" Regionu Środkowo-Wschodniego, wykaz internowanych, którzy następnie wyemigrowali z Polski; w 1989 r. - wykaz internowanych z woj. lubelskiego oraz wykaz "b[ły]tych] działaczy NSZZ "Solidarność", z którymi przeprowadzono rozmowy ostrzegawcze w ramach akcji "Klon"). Większość dokumentacji zniszczono za protokołem brakowania akt z dnia 13.09.1989. W zachowanych materiałach Edward Lisek wymieniony jest w niedatowanym "Wykazie osób, z którymi przeprowadzono rozmowy ostrzegawcze" w ramach akcji "Klon". Został on wpisany w zestawieniu dotyczącym Wydziału IV, z dodatkowymi informacjami: "rolnik, przew.[odniczący] NSZZ >S[olidarność]<".

Akta o sygn. IPN Lu 020/638, t. 6 (10190/II).

Mikrofilm z akt Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia kryptonim "Fundacja" (nr rej. 32164), prowadzonej przez Wydział IV, a następnie Wydział VI WUSW Lublin w latach 1984-1987. Sprawę wszczęto w związku z podjęciem rozmów „między przedstawicielami Rządu i Episkopatu odnośnie wykorzystania zachodniej fundacji kościelnej, mającej wspomagać rozwój polskiego rolnictwa (...)”, czym interesowano się także na terenie woj. lubelskiego (m. in. utworzono „diecezjalną grupę roboczą ds. wykorzystania kredytów z funduszu pomocy rolnictwu”). W ramach SOS „Fundacja” zamierzano „rozpoznać zaangażowanie i udział lubelskiego aktywu duszpasterstwa rolników w praktycznej realizacji fundacji (...)”. Celem SB była także „neutralizacja i eliminacja szkodliwych społecznie zjawisk i działań podejmowanych przez osoby znane z ekstremalnych postaw”. Edwarda Liska wymieniono w piśmie z dnia 31.10.1985, w którym RUSW Kraśnik odpowiadał Naczelnikowi Wydziału VI WUSW Lublin na zapytanie dotyczące „kościelnej fundacji rolniczej” na terenie działania kraśnickiego RUSW. Według ustaleń SB, Edward Lisek miał uczestniczyć „w dyskusjach, jakie prowadzą b. aktywni działacze NSZZ RI >Solidarność<”, w których podejmowano również temat fundacji.

Mikrofilm o sygn. IPN Lu 0229/1028 (11103/2).

Akta kontrolne postępowania przygotowawczego nr RSD 22/85, prowadzonego przez Wydział Śledczy WUSW Lublin w okresie 12.08.1985 - 30.09.1986, w sprawie „kolportowania drogą pocztową na terenie Lublina nielegalnych wydawnictw sygnowanych przez tzw. Tymczasowy Zarząd Regionu Środkowo-Wschodniego b. NSZZ >Solidarność<”, tj. o przestępstwo z art. 45 ustawy prawo prasowe i art. 282a § 1 kk. Śledztwo wszczęto w związku z przysłaniem przez Okręgowy Urząd Przewozu Poczty w Lublinie do WUSW Lublin dwóch egzemplarzy „Informatora Regionu Środkowo-Wschodniego nr 112”, które „ujawniono (...) w skrzynkach pocztowych miasta Lublina”. W toku śledztwa przeprowadzono 204 przeszukania, w tym u Edwarda Liska. Jego mieszkanie przeszukano 27.08.1985, w wyniku czego znaleziono i „zakwestionowano” klepsydrę informującą o mszy w intencji Piotra Bartoszcze „zamordowanego działacza Niezależnego Ruchu Chłopskiego” oraz „plakaty i afisze >Solidarność<” (Wykaz dowodów rzeczowych Nr 26 do postępowania RSD 22/85). Pomimo szeroko zakrojonych działań operacyjno-śledczych i procesowych nie ustalono osób zajmujących się redakcją, drukiem i kolportażem „nielegalnych wydawnictw propagandowych b. >Solidarność<”. W tym stanie rzeczy, Postanowieniem z dnia 29.09.1986, Prokuratura Rejonowa dla m. Lublina umorzyła postępowanie nr 1 Ds. 1112/85 w tej sprawie. W związku z tym, jak też „wobec postępującej stabilizacji życia społeczno-politycznego i znacznego zmniejszenia się faktów kolportażu nielegalnych wydawnictw”, Wydział Śledczy WUSW Lublin, w dniu 30.09.1986, zakończył śledztwo nr RSD 22/85.

Akta o sygn. IPN Lu 0218/100 t. 1-3 (15021/III). W aktach o sygn. IPN Lu 0192/3, t. 29 (194/31b) znajduje się kopia wyżej opisanego Wykazu dowodów rzeczowych nr 26.

Sprawa Obiektowa kryptonim "Parlament" (nr rej. 32909), prowadzona przez Wydział III WUSW Lublin w latach 1985-1986, w związku z kampanią wyborczą i wyborami do Sejmu PRL w 1985 roku na terenie woj. lubelskiego. Edward Lisek został wymieniony w Szyfrogramie z dnia 17.09.1985, skierowanym przez RUSW Kraśnik do Naczelnika Wydziału III WUSW Lublin - jako osoba, która podczas kampanii wyborczej nawoływała do głosowania nieważnymi, "przedartymi kartami lub pustymi kopertami". Natomiast w Szyfrogramie z dnia 07.10.1985, Edward Lisek wspomniany jest wśród osób szerzących w Kraśniku "negatywne wypowiedzi, m.in., że wybory już się odbyły, a teraz chodzi tylko o formalność, a także, że lepiej już głosować na członków ZSL niż PZPR".

Akta o sygn. IPN Lu 018/167 t. 2 (272/IV).

Sprawa Obiektowa kryptonim „Czerwiec 88” (nr rej. 37209), prowadzona w 1988 roku przez Wydział III WUSW Lublin. Została ona wszczęta zgodnie z wytycznymi Dyrektora Departamentu III MSW "na okres kampanii przedwyborczej i wyborów do rad narodowych". W piśmie z dnia 14.05.1988, skierowanym przez Zastępcę Szefa RUSW ds. SB w Kraśniku do Naczelnika Wydziału III WUSW Lublin, charakteryzującym "sytuację operacyjno-polityczną w rejonie działania SB RUSW Kraśnik", zawarto wykazy i zwięzłe informacje dotyczące kandydatów z poszczególnych gmin, wśród których - w odniesieniu do gm. Kraśnik - wymieniono Edwarda Liska. Podano m.in., że to "figurant" KE krypt. "Inwalida", były przewodniczący Gminnego Komitetu NSZZ "Solidarność" RI w Kraśniku, działacz duszpasterstwa rolników indywidualnych.

Akta o sygn. IPN Lu 018/170 (277/IV).

"Informacje problemowe Inspektoratu Kierownictwa SB" KW MO Lublin za 1980 rok. "Edward Lisek z gm. Kraśnik" został wymieniony w "Informacji dot. sytuacji społeczno-politycznej" z dnia 09.12.1980. Odnotowano tu, że podczas zebrania rolników, które odbyło się 07.12.1980 w Kraśniku, wybrano go na przewodniczącego gminnego "Komitetu Założycielskiego", mającego za zadanie "tworzenie ogniw wiejskich" Związków Zawodowych Rolników Indywidualnych "Solidarność".

Akta o sygn. IPN Lu 0135/24 (111/24).

"Informacje sytuacyjne" KW MO Lublin od numeru 1163 z 01.07.1981 do numeru 251 z 30.09.1981, adresowane do Dyżurnego Operacyjnego Ministra Spraw Wewnętrznych. W "Informacji sytuacyjnej nr 163/81" z dnia 01.07.1981, podpisanej przez Komendanta Wojewódzkiego MO w Lublinie, znajduje się m.in. wzmianka o posiedzeniach prezydium Gminnego Komitetu Założycielskiego NSZZ RI „Solidarność” odbywanych w gminie Kraśnik, podczas których "obywatel Lisek Edward z Pasieki prezentuje swój wrogi stosunek do ustroju socjalistycznego w Polsce".

Akta o sygn. IPN Lu 0367/7 (40/9).

"Informacje problemowe Inspektoratu Kierownictwa SB" KW MO Lublin za IV kwartał 1981 roku. "Informacja dot. sytuacji społeczno-politycznej" z dnia 06.11.1981 (zarejestrowana w Wydziale "C" pod nr 27050), podpisana przez Zastępcę Komendanta Wojewódzkiego MO ds. SB, zawiera m.in. relację ze spotkania "działaczy >Solidarności< RI na czele z przewodniczącym Edwardem Liskiem", które odbyło się 02.11.1981 w Urzędzie Gminy w Kraśniku.

Akta o sygn. IPN Lu 0367/3 (111/28).

"Informacje Insp.[ektoratu] Kierownictwa" KW MO Lublin, dotyczące "sytuacji społeczno-politycznej w woj. lubelskim", za okres 04.01.1983 - 30.06.1983. W "Informacji" Zastępcy Komendanta Wojewódzkiego MO ds. SB w Lublinie z dnia 18.01.1983 (zarejestrowanej pod nr 29265) podano m.in., że w rejonie Kraśnika", podczas wyborów do Zarządów Spółdzielni Kółek Rolniczych, "były działacz NSZZ RI >Solidarność< Edward Lisek" agitował, aby wybierać do tych zarządów "byłych członków i działaczy >Solidarności< RI, co dawałoby możliwość bezpośredniego oddziaływania na środowisko wiejskie, jak również możliwość tworzenia tak zwanej samorządności wiejskiej na bazie rozwiązanej >Solidarności<".

Akta o sygn. IPN Lu 0135/27 (111/32).

"Informacje sytuacyjne" KW MO Lublin od nr 1 z dnia 01.01.1983 do nr 90 z dnia 31.03.1983, adresowane do Dyżurnego Operacyjnego Ministra Spraw Wewnętrznych. W "Informacji sytuacyjnej nr 11/83" z dnia 11.01.1983, podpisanej przez Zastępcę Komendanta Wojewódzkiego MO ds. Polityczno-Wychowawczych w Lublinie, odnotowano, że podczas plenum Miejsko-Gminnego Komitetu ZSL w Kraśniku, w dniu 06.01.1983, Edward Lisek, członek ZSL i "b. działacz >Solidarności< Rolników Indywidualnych, skrytykował decyzję władz dot. zawieszenia stanu wojennego, stwierdzając m.in., że stan wojenny został zawieszony teoretycznie, ponieważ w dalszym ciągu aresztuje się b. członków >Solidarności< i wytacza się im procesy. Nie ma wolności słowa i poszanowania praw obywatelskich (...)". W związku z wypowiedziami E. Liska przewidziano przeprowadzenie z nim "rozmowy profilaktycznej".

Akta o sygn. IPN Lu 0135/33 (111/38).

"Informacje sytuacyjne", przesyłane z KW MO/WUSW Lublin do Dyżurnego Operacyjnego Gabinetu Ministra Spraw Wewnętrznych, od nr 184 z dnia 01.07.1983 do nr 277 z dnia 30.09.1983. W "Informacji sytuacyjnej nr 205/83" Zastępcy Komendanta Wojewódzkiego MO ds. SB z dnia 21.07.1983 przytoczono m.in. krytyczne wypowiedzi "byłych działaczy >Solidarności< Rolników Indywidualnych< z gminy Kraśnik", w tym Edwarda Liska, dotyczące polityki państwa, powodującej nieopłacalność hodowli.

Akta o sygn. IPN Lu 0135/35 (111/40).

"Plany pracy i oceny stanu bezpieczeństwa jednostek rejonowych SB [WUSW Lublin] za 1984 r.". Edward Lisek został wymieniony w "Planie pracy" SB RUSW Kraśnik na 1984 rok, z dnia 19.01.1984, w części pn. „Zagadnienia kompleksu rolno-spożywczego, pkt I "Ocena sytuacji polityczno-operacyjnej w rejonie". Zaliczono go do „znanych działaczy >Solidarności< [RI]", którzy krytycznie odnosili się do powołania ZRKiOR [Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych], twierdząc równocześnie, że „>Solidarność< winna być reaktywowana”, ponieważ tylko ona „we właściwy sposób dbała o interesy rolników indywidualnych".

Akta o sygn. IPN Lu 0159/3 (153/3).

"Informacje osobowe Szefa WUSW Lublin" za 1986 rok. Edwarda Liska wymieniono w wykazie pn. „Rolnicy indywidualni” z 02.10.1986, stanowiącym załącznik do „Informacji dot.: osób zaangażowanych w działalność tzw. politycznego podziemia” z dnia 03.10.1986, podpisanej przez Zastępcę Szefa WUSW ds. SB (zarejestrowano w Wydziale "C" pod nr 35256). Ujęto go w zestawieniu dotyczącym gminy Kraśnik – z informacją, że był przewodniczącym GK NSZZ „Solidarność” RI, „posiadał i kolportował nielegalną literaturę >Solidarności<” oraz zbierał składki związkowe i organizował „nielegalne spotkania” członków tego Związku.

Akta o sygn. IPN Lu 0112/2 (141/2).

"Informacje osobowe i problemowe" Wydziału VI WUSW Lublin z 1986 roku. Edward Lisek wymieniony jest w "Informacji" z dnia 21.02.1986 (zarejestrowanej pod nr 34540), dotyczącej "nastrojów i komentarzy w środowisku wiejskim na tle zaopatrzenia" - jako jeden z "b. działaczy NSZZ RI >Solidarność<" z rejonu Kraśnika, należący jednocześnie do "znanych" SB "osób o wrogiej postawie", które wykorzystywały "braki w zaopatrzeniu wsi woj. lubelskiego (...) do dyskredytacji władz polityczno-administracyjnych". W dalszej części "Informacji" zwarto wykazy "byłych działaczy >Solidarności<" oraz osób, „prezentujących prawicowe postawy”, będących "w obszarze zainteresowania pionu VI". Wśród nich wymieniono Edwarda Liska, objętego kontrolą w ramach Kwestionariusza Ewidencyjnego krypt. "Inwalida" nr rej. 26458, prowadzonego przez RUSW Kraśnik. Ponadto w "Informacji" z dnia 06.10.1986 (zarejestrowanej pod nr 35188), dotyczącej III Ogólnopolskiej Pielgrzymki Rolników do Częstochowy w dniach 06-07.09.1986, wymieniono E. Liska wśród uczestników tej pielgrzymki, będących zarazem „figurantami” spraw prowadzonych przez pion VI (z odniesieniem do KE „Inwalida”).

Akta o sygn. IPN Lu 0112/10 (141/11).

"Informacje" dotyczące sytuacji społeczno-politycznej i gospodarczej w województwie lubelskim z lat 1979-1989. Edward Lisek występuje w "Informacjach" sporządzanych przez Wydział VI WUSW Lublin w 1988 i 1989 roku. W "Informacji" z dnia 30.01.1988 (zarejestrowanej pod nr 36988), dotyczącej „przygotowań i przebiegu obrad XVI Wojewódzkiego Zjazdu ZSL w Lublinie”, został on wymieniony jako "b. działacz >S[olidarności]< RI, aktywista DR [Duszpasterstwo Rolników] z gm. Kraśnik", żądający "wyjaśnienia tzw. białych plam w historii Polski i w związku z tym rewizji stosunków polsko-radzieckich w dziedzinie współpracy gospodarczej i polityce zagranicznej, twierdząc, iż nie przynoszą one krajowi żadnej korzyści". Natomiast w "Informacji" z dnia 25.05.1988 (zarejestrowanej pod nr 37333), dotyczącej „sytuacji operacyjno-politycznej na tle przebiegu dotychczasowej kampanii wyborczej do RN [Rady Narodowe]", Edwarda Liska wymieniono wśród kandydujących do RN w gminie Kraśnik, odnotowując przy tym, że to „czł.[onek] ZSL, b. przewodniczący GK NSZZ >S[olidarności]< RI, działacz DR, fig.[urant] RUSW Kraśnik". W "Informacji" z dnia 13.09.1988 (zarejestrowanej pod nr 37618), dotyczącej "ogólnopolskiego zjazdu rolników w Częstochowie" w dniach 03-04.09.1988, odnotowano, że był on uczestnikiem pielgrzymki i "organizatorem wyjazdu grupowego w Kraśniku", zaznaczając też, że to „figurant” KE "Inwalida". Z kolei w "Informacji" z dnia 04.04.1989 (zarejestrowanej pod nr 38195), dotyczącej „aktualnej sytuacji i zagrożenia w środowiskach wiejskich”, wspomniany jest jako jeden z „b. działaczy” NSZZ "Solidarność" RI z gminy Kraśnik, angażujących się „w akcję protestacyjną rolników”.

Akta o sygn. IPN Lu 0276/209 (265/209).

Informacje dotyczące Edwarda Liska umieszczono w komputerowym zbiorze danych SB (ZSKO). Odnotowano, że w dniu 20.02.1981 został on zarejestrowany pod nr 26458 (dot. KE "Inwalida"). Ponadto, z uwagi na angażowanie się w działalność duszpasterstwa rolników indywidualnych, w 1984 roku przeprowadzono z nim "rozmowę profilaktyczno-ostrzegawczą", którą zarejestrowano pod nr 1246.

Informacja o osobie z komputerowego zbioru danych Służby Bezpieczeństwa (ZSKO).